

Informatiebulletin voor Colleges van B&W
en Gemeenteraden van de 9 gemeenten
in West-Brabant West

Voortgang Verkenkend onderzoek toekomst Participatiewet West-Brabant West

September 2024

werkplein^{wb}

ISD

Intergemeentelijke Sociale Dienst
Brabantse Wal

ISD Brabantse Wal, het Werkplein en WVS werken samen aan de uitvoering van de Participatiewet in de regio West-Brabant West (WBW). Onze bestuurders en directies zien dat de tijd rijp is voor een volgende stap in onze samenwerking. Mei jl. heeft u van ons een informatiebulletin ontvangen waarin wij hebben omschreven wat we van plan zijn en waarom. Aan de hand van dit bulletin informeren wij u over de voortgang van het verkennend onderzoek.

We zien een toekomst voor ons waarin we bestaanszekerheid voor alle inwoners garanderen, zorgen dat er voor iedereen passend (vrijwilligers)werk is, we ondernemers in de regio ontzorgen bij het in dienst nemen van onze inwoners en we nauw samenwerken met de collega's in het sociaal domein. De collega's van schuldhulpverlening, welzijnswerk, Wmo, jeugdhulp, (geestelijke) gezondheidszorg en politie hebben we keihard nodig om onze inwoners weer perspectief te bieden. Onze droom is dat alle collega's handelen vanuit dezelfde principes en uitgangspunten.

De opgave die we nastreven is groot en complex. Verandering brengt altijd onzekerheid met zich mee, kost tijd, geld en veel energie. In het verkennend onderzoek zijn we aan de slag om alle voors en tegens uit te werken. Eind februari 2025 verwachten we de besturen van WVS, Werkplein en ISD Brabantse Wal de uitkomsten van dit onderzoek aan te bieden.

De opdracht

De besturen van WVS, Werkplein en ISD Brabantse Wal willen in 2024 vooruitkijken hoe voor de lange termijn de Participatiewet in WBW optimaal kan worden uitgevoerd en ingericht. Daarom wordt een brede verkenning naar de toekomst van de Participatiewet in de regio WBW gehouden. Het onderzoek kent vier deelopdrachten:

A: Een verkenning van onze maatschappelijke opgave, van de toekomstige arbeidsmarkt en economie en de ontwikkeling van het bijstandsbestand in WBW.

B: Een maatschappelijke kosten-batenanalyse van een doorontwikkeling van de uitvoering van de Participatiewet in WBW.

C: Een dienstverleningsconcept en organisatievorm(en) voor hoe de Participatiewet van de toekomst in WBW wordt uitgevoerd.

D: Een opzet voor een programma-architectuur die benodigd is om daadwerkelijk de organisatie(s) en samenwerking van de toekomst te realiseren. Deze deelopdracht is geparkeerd totdat er een weloverwogen besluit genomen is over de toekomst van de Participatiewet in WBW.

Deze verkenning raakt het brede sociale domein, onze inwoners hebben vaak te maken met vraagstukken op meerdere leefgebieden. Daarom betrekken we actief de gemeentesecretarissen, managers sociaal domein en beleidsadviseurs van de negen gemeenten bij deze verkenning. Ook de ondernemingsraden van de drie organisaties zijn betrokken.

Voortgang verkennend onderzoek

Deelonderzoek A

Eerst onderzoeken we welke ontwikkelingen in onze maatschappij, het bijstandsbestand, de economie en de arbeidsmarkt we de komende decennia in WBW kunnen verwachten. Hiervoor gaan we onder meer in gesprek met hoogleraren met kennis van arbeidsmarktontwikkeling en strategen van RWB.

Op 14 oktober organiseren we een Symposium “*Iedereen doet mee! Verbinden voor verandering in West-Brabant West*” bij Bovendonk in Hoeven, waarvoor u een uitnodiging ontvangen heeft. U bent van harte welkom! Tijdens het symposium gaan we met elkaar in gesprek over de noodzaak en urgentie van verandering en samenwerking in het sociaal domein. Hoe zorgen we er samen voor dat iedereen mee kan doen in WBW? Wat vraagt dit van ons? Hoe bereiken we samen maximaal maatschappelijk rendement?

Hierop baseren we een *koers* voor inrichting van de Participatiewet in onze regio.

Deelonderzoek B

Het maatschappelijk rendement van deze koers berekent onderzoeks- en adviesbureau Berenschot voor ons door middel van een *maatschappelijke kosten/baten analyse (MKBA)*. Deze moet aantonen wat de voor- en nadelen zijn van een verdere doorontwikkeling van de ketensamenwerking in het sociaal domein versus op de huidige manier blijven werken. Het onderzoek van Berenschot loopt van september tot en met december 2024. Een afvaardiging van financieel adviseurs van de gemeenten wordt actief bij de MKBA betrokken. Berenschot is landelijk gezien dé partij met de kennis en expertise op het gebied van MKBA's.

Deelonderzoek C

Zodra de analyse klaar is laten we door onderzoeks- en adviesbureau Andersson Elffers Felix (AEF) onderzoeken wat dit betekent voor de organisatie van de uitvoering van de Participatiewet en welke organisatievorm hier het best bij past. Er worden meerdere varianten verkend. Van de onderzochte organisatievormen laten we een globale *doorrekening* maken van de financiële consequenties en randvoorwaarden. We omschrijven de randvoorwaarden voor samenwerking in het *brede sociale domein* die nodig zijn om de doorontwikkeling te doen slagen. Ook worden *risico's en beheersmaatregelen* in kaart gebracht. Het onderzoek van AEF loopt van september 2024 tot en met januari 2025. Om de samenhang tussen de deelopdrachten te borgen trekken Berenschot en AEF gedurende het onderzoek samen op.

AEF heeft veel ervaring met maatschappelijke vraagstukken, ondersteunt overheden en helpt publieke en private organisaties bij strategische vernieuwingen. Zij spelen landelijk een belangrijke rol in de herziening van de Participatiewet genaamd 'Participatiewet in balans' spoor drie 'Vakmanschap'.

Financiën

De besturen en directeurs van de drie organisaties hechten waarde aan de onafhankelijkheid van deze verkenning en aan het organiseren van draagvlak in de regio. Daarom is gekozen voor een

samenwerking met externe adviesbureaus met expertise en ervaring op deze thema's. Deze ervaring passen zij toe op onze regio. Ook het symposium is in dit kader een belangrijk middel.

De kosten van het verkennend onderzoek worden gedekt in de bestaande begrotingen van WVS, Werkplein en ISD Brabantse Wal.

Planning

Beoogd was het verkennend onderzoek in december 2024 af te ronden. Om zorgvuldigheid en kwaliteit te laten prevaleren boven snelheid is deze datum uitgesteld naar februari 2025. Eind februari 2025 verwachten we de besturen van WVS, Werkplein en ISD Brabantse Wal de uitkomsten van dit onderzoek aan te bieden. Daarna zal het vervolgproces geschetst worden en wordt u hier verder over geïnformeerd. Tot die tijd zullen we u blijven informeren over de voortgang van het onderzoek.

De directeurs van ISD Brabantse Wal, het Werkplein en WVS

Ron van Toor

Marko Does

Jos Koopman